

FELSŐ-ZEMPLÉN

POLITIKAI ES TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Kossuth Lajos-utca 34. szám.

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fl.

Kéziratok nem adatkak vissza.
Bérmegtelen levelek nem fogadtatnak el.
Nyílt-tér soronkint 40 fl.

KIADÓHIVATAL
Hova az előfizetők, hirdetői és nyílttér díjak küldendők:
Lándai József könyvnyomóéja.

Nagy Mihály város tervei.

Irta: Sulyovszky István.

II.

6. Városunk közgazdasági szükségletei és igényeinek soronkívüli tárgyalását most a lezajlott *árvíz* veszedelem olyképp állította előtérbe, hogy a várost állandóan fenyegető rombolás eshetőségeire s ennek ellenében a komoly védelem szükségességére kell kitérnem.

Ha rátekintünk a katasteri térképre, mely városunk fekvését hiven feltünteti, s annak adatait a *mai* helyi viszonyokkal összehasonlítjuk, arra a megdöbbentő eredményre jutunk, hogy a Kárpát hegység vízvázlatától (Vidránytól) Homonnán át a Círóka vízének befogadásával 70 kilométernyi hosszban városunkon keresztül lerohanó *Laborc* folyó veszélyes árja, mely Nagy Mihályt, katlanszerű fekvésében körül folyja, nagy változásokat idézett elő.

A magas hegyekből táplálkozó és két nagy völgy csapadékát is magába foglaló *Laborc* folyó esése, sodrása oly mérvű, hogy úgy tavasszal, mint a nyári zöld-ár idejében elsöpör mindent mit útjában talál s minden évben tetemes károkat okoz, sőt veszéllyel fenyegeti — főleg a hó és jégolvadáskor — magát a várost s annak összes lakosságát is.

Évtizedekkel ezelőtt Nagy Mihály város nagy áldozatok árán védtöltések emelésével védekezett a fenyegető veszély ellen. Ámde a *Laborc* folyónak szabályszerű meder hiánya és bő hordványa, idők folyamán emelte a meder fenekét és változtatta formáját s ezzel a *régi* töltések elégtelenné váltak.

A Homonnára vezető államut mentén, közvetlen Nagy Mihály feletti *Laborc*-part közel borított védtöltése is tetemes pótlást igényel; mivel a folyó baloldali partjának nagymérvű beomlása a forduló kanyarodásnál a vízfolyás sodrásának itteni irányát megváltoztatta, most tehát folytatólag a sörgyár felé ama kőpartnak *mielőbbi* meghosszabbítása a városra nézve *életkérdés*.

De nem kisebb veszedelem fenyegeti a várost a Deák-téri Felső-utcán át — hol a Rachler-féle telek mentén elvonuló védtöltésünket a heteken át tartó esőzés és arra augusztus 2-án bekövetkezett *árvíz* a folyó partját 260 m. hosszban elsodorta, s ma *védtelenül* áll a város, veszélyben forog a lakosság összes vagyona és élete, s ezzel szemben a város tehetetlen, mert a sürgős, nagy munkára nincsen fedezete.

Indítványozom azért, hogy a város képviselőtestülete a járási és vármegyei felsőbb hatóságok útján, intézzen sürgős felterjesztést a Belügyi és Földművelésügyi

ministeriumokhoz a végből, miszerint a culturmérnökséget utasítsák a helyszíne felvételére, a *nélkülözhetlen* védművek tervezetének elkészítésére és arra tekintettel, hogy Nagy Mihály belterületének védelme egy termőképés nagy vidék érdeke — és hogy a város, vagyon és jövedelem hiányában *nem* képes a felmerülő védtöltések költségét viselni; — kérni kell a közérdekű, fontos munkálatokra országos segély utalványozását, mert 70 □ km. terület víz tömege calamitásának súlyos következményeit a város egymaga *nem* is viselheti.

7. Amennyiben a polgári iskolának államosítása csak idő kérdése, s hogy az mielőbb bekövetkezzék, el *kell* hárítani minden akadályt, mely azt megnehezíthetné, javallom, hogy a Kapitány-utcának legalább egyik oldalán kőburkolati járda létesíttessék, mely lehetővé teszi a *mai* polg. iskolának minden időben leendő megközelítését. És a növénydekekre, valamint az államosítás keresztül vitelére megjelenő ministeri kiküldöttre is jó benyomással lesz, ha *nem* kell sártengeren át gázolni.

8. A templomtérrel a régi temető és kisdudóvó felé vezető utnak rendszeres kiépítése elodázhatlan, hol *naponként* több száz gyermek közelíti meg az iskolát és kisdudóvót. Ezen utcáról a nehéz teherforgalom eltérítendő, mert szűk és mert az utvonal árnyékos lévén *nem* bírja a nagy terhet. Itt szóba hozom a Jókai utca és iskolai utca végpontjainak érintkezésénél *régen* tervezett s boldog emlékü gróf Sztáray Antal által engedélyezett utca nyitást — a Kórház utcába, melyre az Andrássy Dénes-utcai lakókra való tekintettel is nagyobb szükség van ma, mint volt valaha.

9. A városháza átépítésének régi tervét mint mindenki, úgy én is természetesen helyeslem. Teszem ezt nem csak azért, mivel a *mai* (rég) városház épülete avult, szűk és alapos javításra szorul; — hanem azért is, mert a város *jó példával* menne elől mikor a fejlődő város kellő közepén méltó hajlékot emel magának, mely dísz lehet a városnak. Fontosabb érdeket is elégitene ki az új városháza, mikor nemcsak hivatalait helyezné el abban az egészségügyi követelményeknek megfelelőleg; — hanem ideiglenes otthonul szolgálhatna minden kulturális jótékonyági egyletek, értekezleteknek, felolvasásoknak. Mind e mellett pedig a földszinten elhelyezett bolt bérék fedeznék az esetleg felveendő kölcsön törlesztéses részleteit. Ez időszert azonban én sem tartom a szóbanlevő építkezés keresztülvitelét foganatba vehetőnek, de ajánlom állandó nyilvántartását, míg a pénzügyi viszonyok megjavulnak.

10. Hét év előtt e lap egyik számában felemlítettem a tőzsomszédunkban (Sztáraynyán határában) levő dus „*kaulin*” bányát, mely alkalmas lenne nemcsak egy országos agyagipar iskola, hanem ipartelep alkotására, akkori hivatalos megbízásomra utalva, ajánlatba hoztam gróf Sztáray Sándor bányatulajdonos urral és a kormánnyal tárgyalásba bocsátkozni a végből, hogy itt ilyen létesüljön. Fel kell venni tehát most az elejtett fonalat. Minden kezdet nehéz ugyan; — de ha *nem* fogunk munkához, akkor városunk a „Nagy” jelzőnek soha *nem* fog megfelelni.

11. A vágóhidnak — a *Laborc* partra való áthelyezését igen fontos *közérdekű* kérdésnek tartom; mert a jelenlegi vágóhid kicsiny, elavult, rosz, és vízhiány miatt az egészségügyi követelményeknek *nem* felel. Itt 8—9 ezer ember egészségéről van szó, *nem* szabad tehát e kérdésben habozni, hanem határozni és cselekedni kell.

12. Sztáraynyán (*Laborcszög*) Zemplén vármegyéhez lenne csatolandó nemcsak azért; mert azt a lakosság ismételtlen kéri, hanem mivel igazságos az, hogy ama nép *ne* kényszerüljön idő veszteséggel Beregszászon, Ungvárt és Szobráncon keresni igazát, hanem *itt*, hol tényleges piacát száz év óta bírja és hogy a hatósági felügyelet nélkülözö község megszűnjön az átutazó dologtalanok gyűlhelye lenni. Erős kézzel rendet lehet ott teremteni, mi is városunk előnyére fog kétségtelenül szolgálni.

13. Piacunk rendezésére — tapasztalatom szerint — nagy szükség van. A nagyban vásárló kora reggel, sokszor a városon kívülre elébe megy az élelmiszer termelőnek, s megvásárol *időelőtt* mindent, hogy az árakat a piacon ő szabhassa meg. E visszaélés betiltandó és szigoruan büntetendő.

14. Bolgárkertészet lenne itt még szaporítandó s ilyeneknek települése elősegítendő, mivel hiányt látok a zöldségtermés itteni árusításában, pedig ez az orvosi tudomány szerint a közönség javára szolgál, s a kertészet létesítése az állam által is támogatva lesz.

15. A *Laborc* folyó védtöltéseire sokat költ a város, és azt tapasztalom, hogy a homonnai utra néző, sörgyár feletti *Laborc* árterébe mesterségesen felfogott kavics és homok hordványt egységek *itt* kereskedelmi cikként árult „beton”-cső gyártására „*ingyen*” használják. Valjon miért nem értékesíti a kavicsot és homokot a város és miért kényszeríti a háztartásban igényelt kavicsnak Topolyánból drága pénzen való beszerzésére a többi lakosságot?

16. Közgazdasági kérdésnek tekintendő a város belterületének kikövezése, melyet az országos és heti vásárok élénksége iga-

zol és a közegészségi tekintet parancsol, a szépségügyi érzék pedig erősen javasol. Minél jobban érzi magát egy idegen egy városban, annál szívesebben és gyakrabban keresi azt fel. Így emelkedik a forgalom. Ez gyarapítja az ipar, kereskedelem és gazdálkodó bevételét, mert aki elad, rendszerint vesz is.

17. Az ivóvíz kérdéséhez Nagymihály városnak *létérdeke* van füzve, kötelessége azért az előljárásnak minden alkalmat eszközt, módot megragadni, hogy a jó ivóvízhiányon segítsen. Ezeket hálája fogja kísérni azt a humanus előljárót, ki a fertőzés mentes vizet mély furású (artézi) kut létesítése útján a lakosságnak biztosítja. S mert ma már *biztos* tudomásom szerint a kért és várt segély e célra rövid időn folyósítva is lesz a városnak, szivból köszöntöm a város érdemes főbíráját azon lelkes beadványaiért, melyekben az *ivóvíz* misériákat oly élénk színekben feltüntetve hatalmas okfejtéssel a nagy kérdést eredményre vezette.

18. A Lasztomér felé vezető ut rendszeres (alapozott) kiépítésére kétségtelen szükség van; de a munkálatot csak vármegyei vagy állami segéllyel vélem keresztül vihetőnek. Ez irányba kell tehát a tárgyalást terelni, mivel 32.000 K költséget 2 község anyagi romlás nélkül nem viselhet.

19. A lakóházak rendben tartása, külső csinosítása *hasznos* eszköze az idegenek rokonszenvének megszerzésére. Az udvar és lakószobák tisztán tartása nemcsak ugyanezt a célt szolgálja; hanem a közegészséget. Kérni, hirdetni *kell* tehát mindig és mindenütt a *köztisztaság* és csinoságra való állandó és általános törekvést. E mellett kívánatos a *virágápolás* megkedveltetése is, mely a jó izlést fejleszti és vonzó eszköze lehet a forgalom emelésének.

20. Rendellenesnek kell minősítenem a főutcai értékes és népes házak illetve beltelkek kapu hiányát, mi azért sem engedhető meg; mivel itt minden házban áruval megrakott üzletek vannak s a nyitott udvar a bűnre hajlóknak betörésre kínálkozó alkalmat ad, pedig a rendészet a megelőzési „elv” alkalmazására köteles. Minden udvar zárható kapuval látandó tehát el; mert vannak esetek, mikor a hatóság ezeknek elzárását megrendelni jogosult és kötelezett is.

(Folytatom.)

Hetediziglen.

Nagymihály, 1913. augusztus 27.

Amerikában megtörtént az első eugenetikai házasság. A szertartást végző békebíró megkérdezte a fiatal párt:

— Meggyőződtek kölcsönösen orvosi vizsgálat útján arról, hogy mindketten egészségesek vagytok?

A fiatal pár erre igennel felelt.

Szeretünk nevetni az amerikaiakon, emlegetjük, hogy bogarasak, bírók ítéléte elüt a normális formától. Éppen ez ferdén látó szemünk szerint a hiba. Mi formákra építünk mindent, régen megállapított szakaszokba kapaszkodunk, mellőzve a természetes észjárást. Hányszor vérzik a magyar bíró szíve, mert köve van a keze! Hány sebe van a társadalomnak, mert hasztalan gondolnak ezren is egyet, hiányzanak a forradalmat a gyakorlatban megindító erős egyéniségek. Nálunk az egészség mellékes *valami*, ötven esztendőskorában a legtöbb ember érelmeszesedést,

szívelzsírosodást, cukorbajt kap, a hatvan évesek javarésze elhülyül. Gyorsan él mindenki, de jól és lehetőleg zsirosan. Mások példája nem használ, én kivétel vagyok! — kiabálja Egyéniség Samu, nekem nem árthat semmi és teletömi magát úgy, hogy dagad tőle a képe, mindene.

Rendszer? Beosztás? Ugyan, van kinek beszélni. Látják, ugy-e kérem, azt a sportnak való nekidühösödést, ami mostanában divatozik. Labdát rug a suszterinas is, mikor a cipőmet küldik vele haza, apró meztelbas kölykök kőcköttegek továbbításával veszélyeztetik egymás egészségét. Tudják-e mire fog ez vezetni? Néhány év múlva törvényt kell hozni a labdarugás ellen. Vagy egészen eltörlik, vagy szabályozzák. Mert rá fognak jönni, hogy a sportnak ez az ága kiválóan alkalmas a nemzeti ellenállás csökkentésére. Egy-egy mecs husz, vagy mit tudom én hány hőséből, esztendőkre tréningje alapján, talán ha egy válik be katonának. Az is csak valami különös véletlen folytán. A többi föltétlenül sérvet kap huszonegy éves korára, a harmincadik évben pedig mankón elmélkedhetik hajdani goallokról, olcsó, de annál jobban elillanó kis népszerűségről. Mindez pedig csak a tulzás, a mértéktelenség, a vad mohóság eredménye, amire nálunk körültekintés nélkül veti magát már a pendelyes gyerek is. A sport nagyon is szükséges az egészségnek, de módjával; tiz gram aszpírin sem szünteti meg a főfájást, csak új bajokat szerez.

Gondoljon aztán a magát nyomorékká sportoló ember még házasságra! Mikor annyi amugy is a beteg, akit tüzzel-vassal kellene eltüntetni attól, hogy elkorcsosult fáját szaporítsa. Érzelmi motívumokon való el-lágyulás a legnagyobb bűn ezekben az alkalmakban. Hogy tönkre megy a boldogság? Két fiatal lélek poézisa hal meg? — Ne feledjük, hogy a vézet hetediziglen büntet s ártatlan dedunokák melle horpad be időnap előtt, vére savasodik át, mert valamelyik ős volt olyan szíves, hogy könnyelműen vette az életet, nem tudott mértéket tartani semmiben. Ne mosolyogjunk hát a tréfás amerikai, hanem váljék tételes törvény híján mindennél erősebb tételes törvényünk, hogy lányainkat csak egészséges ember veheti el. A bájos szülők nyomozó körútjukban ne a titkos adósságokat igyekezzenek földeríteni, inkább a titkos betegségeket. És szoktassuk hozzá már apró korukban a gyermekeket, hogy az egészséges szervezet többet ér az autónál, meg a selyemruhánál, hogy reszkesenek minden betegségektől könnyelműségtől, viszont az ifju adósságainak bevalásával egyidejűleg szégyen nélkül terjessze leendő apósa elé az orvosi vizsgálat írásos bizonyítékát. Annyit beszélnek az emberek a fölvilágosítás szükségességéről, ostobán összekavarva mindent, legtöbnyire kidomborítva a pikantériákat! Az egészség legyen a fölvilágosítás alfája, a szellem, amelyben nevelődik a gyerek. Végtére is nem dekadens poétákra, hanem egészséges polgárookra van az országnak szüksége.

A biztonság érzete.

Mióta Tisza István gróf átvette a kormány vezetését: az egész ország közhangulatában a biztonság érzete lett urrá a lelkeken. Minden gondolkodó ember bizakodó reménységgel tekint a jövőbe, mert érzi, hogy ebben az országban most már egy hosszú időre szóló berendezkedés készül, a mely a nemzet fejlődése történetében a zökkenések nélkül való haladás régen áhitott korszakát fogja megnyitni. Az emberek talán nem fognak késélre menőleg annyit politizálni, mint előzően másfélvezred óta, de annál többet dolgozhatnak a multból elmaradt, vagy a félig kész munkák betetőzésén. A veszteglésnek, a stagnálásnak, az egyhelyben maradásnak, a tétlenségre kár-hoztatásnak és a tétovázásnak a nemzet életében

most már végképpen vége van. Akadályok elhárítva, torlaszok szétszórvva, szabad az út!

És a nyitott ut elején Tisza István gróf erős, hatalmas biztos karjával mutatja az irányt a haladás felé. Az a Tisza István gróf, aki ellenfélnek is jobb, mint akárcsi, mert mindig nyílt, mindig egyenes, mindig becsületes, sohasem ravasz. Barátnak és politikai pártvezérnek pedig az, ami a szűk a várnak. Megingathatatlan. Minden szavára építeni lehet.

Ennek a Tisza Istvánnak régen óhajtott eljövetele, s eljövetelenek alig pár hónapok kormányzata költi a nemzet gondolkodni tudó részében a biztonságának amaz érzését, mely megnyugtatót mindenkit arra nézve, hogy ebben az országban most már az anarchia kiküszöbölésével a felszabadult törvényhozási munka építő korszaka veszi kezdetét.

Ennek a megnyugvásnak, ennek a biztonsági érzetnek elvitathatlan jelei vannak két hónap óta. Szerte az országban azóta hatalmasan megnőtt a nemzeti munkapárt preszliése. Nem elég, hogy a miniszterelnököt, az új korszak megszemélyesítőjét, hatalmas többséggel választották meg újra Aradon, hanem azóta majdnem minden időközi választáson a munkapárt győzött még olyan kerületekben is, — Gyoma és Berettyóújfalun — melyek ösödök óta függetlenségek voltak, a törvényhatóságok közgyűlésein pedig egymásután szavaznak bizalmat a Tisza-kormányra, s magát Tisza István gróft is az ország több helyén tisztelték meg a polgári tisztességadás legfőbb kitüntetésével: azzal, hogy díszpolgárnak választották, pedig mindenhol, ahol ezek a kérdések szavazásra kerültek, a régi koalíció mai emberei a terrornak visszatartó fegyvereivel dolgoztak a munkapárt ellen. Minden hiába-váló volt. Sehol se kellett az ellenzék és nem is kell többé sehohsem.

Tisztelettel jelkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kik még hátralékban vannak és a kiknek előfizetése lejárt, hogy azokat mielőbb megújítani illetve a hátralékot kiegyenlíteni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be. A KIADÓHIVATAL.

VEGYES HIREK.

Árviz.

Még ki sem pihentük a nyolc nap előtti árviz által okozott ijádelmet, a szerdai óriási felhőszakadás ismét és az idei évben már harmadizben árvizet okozott. A rendkívüli nagy víztömeg a védőtöléseket annyira alá mosta, hogy a védekezés sok helyen meddő maradt. Az árviz meglepetés-szerűen jött és olyan nagy mértékben, hogy a Laborc folyó medréből kiszorult, mert ilyen magas vízállás évtizedek óta nem volt.

A mostani árviz ugyanazon területeket öntött el, melyeket az előző árviz elöntött és így a még megmenthetőnek vélt gabonanemű is tönkre ment.

A csütörtöki árviz idején kora reggeltől mindaddig, míg pénteken hajnalban a víz rohamos apadást nem mutatott, *Bajusz* Andor főszolgabíróval az élén *Fejér* Elemér tb. főszolgabíró, *Somody* József szolgabíró, *Walkovszky* Béla városi főbíró, *Csollák* Myron városi főjegyző és a cultuszmérnöki hivatal főnöke *Dános* Miklós miniszteri osztálytanácsos állandóan a védőtölésen tartózkodtak és a szükségessé vált intézkedéseket megtették. Ezeknek az intézkedéseknek köszönhető, hogy a víz nem árasztotta el a várost, mert aki végig nézi az árviz utáni töltést, az láthatja, hogy a tett intézkedések nélkül a város feltétlenül víz alá került volna. Így is, a Deák-térre a csatornán át felnyomult a víz, mely az egész teret ellepte, ami azért történt, mert a zsilip nem lett jó előre kellőleg elzárva és így csak mérsékelni lehetett a víz betódulását. A fürdő melletti partot teljesen tönkretette az árviz, úgy, hogy annak helyreállítása tetemes költséget okoz.

A Laborc folyó tulsó partján fekvő Laborcszög községet is teljesen elöntötte a víz, a híd mellett a kövel kirakott partot elmosta és a part mentén épült házát összedöntötte.

Az árvíz által okozott kár óriási és a megromlott védőtöltés helyreállítása rendkívül nagy költséget fog okozni.

Az előző árvíz védelméről *Keller Dezső* nagymihályi mérnök a következőképp nyilatkozik:

Igen meglepett az „Est” augusztus 5. számában megjelent cikk a nagymihályi árvízről. Ugy látszik valaki rosszakaratu információt küldhetett az „Est” szerkesztőségének, s csak ily módon magyarázható az azon cikkben foglalt valótlan-ságok halmaza, a mit szó nélkül nem hagyhatok. Ugyanis a töltés erősítése az adott esetben másként már nem történhetett, mint kívülről, mivel oly magas volt a vízállás a mentési munkálatok ideje alatt, hogy a töltés belső részén anyag célszerű módon már elhelyezhető nem volt.

Ha a rendelkezésre álló munkaerővel és anyaggal a töltésen belül a több méter mély vízben akarták volna a töltést erősíteni, annak semmi eredménye sem lehetett volna, mert azt a víz erős árja feltétlenül elsodorta volna, míg a töltés külső erősítése a rendelkezésre álló eszközökkel sikerült is, s ez legjobban dokumentálja a vezetők helyes és célszerű intézkedéseit.

Véleményem szerint helyesebben nem is intézkedhettek volna. A víz folyása alatt és lefolyása után a kritikus helyeket több ízben megvizsgáltam és meggyőződtem róla, hogy a végzett védmunkák helyességének köszönhetjük, hogy városunk az árvíz veszedelmétől megmenekült.

Ebből is látható, hogy a közigazgatási hatóság a szükséges intézkedéseket megtette és arról senki sem tehet, hogy az ideai árvíz emberi számitáson felüli volt.

— **Személyi hír.** *Andrássy Gyula* gróf országyűlési képviselőnk szerdán és csütörtökön városunkban tartózkodott és gróf *Sztáray Sándor* és *Egreczky Mihály* uradalmi felügyelő társaságában a városban látogatásokat tett. Szerdán este felé a városháza tanácstermében összegyűlt iparosok és polgárok között jelent meg képviselőnk, aki csütörtökön a délutáni vonattal elutazott.

— **Városi közgyűlés.** Nagymihály község képviselő testülete augusztus hó 6-án délután 5 órakor *Walkovszky Béla* városi főbíró elnöklété alatt közgyűlést tartott. A közgyűlés egyedüli tárgya a *Schmidt Lajos* ny. rom. kath. lelkész 20.000 koronás alapítványának átvétele volt. A nemes szívű jöttévé 20.000 koronás takarékpénztári betétkönyvet adott át a város tulajdonába azzal, hogy élete fogytáig a kamatokat ő élvezi, míg a halála után az összeg fele utáni kamatok a nagymihályi állami elemi iskolában jó előmenetelt és jó magaviseletet tanusított tanulók között, míg az összeg másik fele után esedékes kamatok Nagymihály város szegényei között osztassék szét. A képviselő testület a fejedelmi ajándékot köszönettel elfogadta, a takaréki betétkönyvet őrzetében vette és a jószívű adakozónak jegyzőkönyvileg hálás köszönetet szavazott.

— **Eljegyzés.** *Csollák Myron* nagymihályi városi főjegyző eljegyezte *Hazay Géza* tőketerebesi gyógyszerész leányát, *Margitot*. Az eljegyzéshez mi is őszinte szívből gratulálunk!

— **Szabályrendelet.** Zemplénvármegyében a bérkocsi iparról szóló új szabályrendelet érvénybe lépett. A nagymihályi járásban a következőképp lettek a díjak megállapítva: az indóházig társas kocsiban személyenként 50 fillér, egy külön kocsi az indóházig 1 K 60 fillér; a város határán belül egy órai kocsizás 2 K; bérkocsi egy egész napra 12 K; félnapra 6 korona; a járás székhelyéből 7 km. távolságon túl nem eső járási községbe 2 órai várakozással 3 K 60 fillér. Járásunkban a következő községek fekszenek Nagymihálytól 7 kilométeren belül: Karaszna, Lasztonér, Mocsár, Pazdics, Petróc és Topolyán. A kocsi belsejébe el nem helyezhető podgyászért tekintet nélkül a sulyra, 50 fillér.

— **Adomány.** *Andrássy Gyula* gróf kerületünk országyűlési képviselője a vármegye alispáni hivatalához távirati úton 5000 koronát küldött a zemplénmegyei árvízkarosultak részére.

— **Országos vásár.** Holnap, hétfőn Nagymihályban a nagyboldogasszonyi országos vásárt tartják meg. Az aratási munkálatokkal elmaradtak

a gazdák és még hozzá jött az árvíz s így a vásár alig ha lesz olyan látogatott, mint az más években szokott lenni.

— **Uj gyógyszerész Töketerében.** A m. kir. belügyminiszter Töketerében egy második gyógyszerész felállítását engedélyezte. Az új gyógyszerészt *Cseri Béla* fogja megnyitni.

— **Iskolai értesítés.** A nagymihályi polgári fiú- és leány iskola az 1913—14. iskolai évben négy osztállyal nyílik meg. Beírások a *leányiskolába augusztus hó 26-tól szeptember 2-ig*, a fiúiskolába szeptember 2-től 6-ig tartatnak. A elemi iskola V., illetőleg VI. osztályát végzett tanulók a polgári iskola II., illetve III. osztályába vétetnek fel. Szombaton és a többi napok délutánjain tanítás nincsen. Tandij a vidékieknek 60 K, helybelieknek 100 korona. Kötöny előmeneteli és szegénységüket igazoló tanulók tandíjmentesek; tanítók gyermekei — mások szegénységi bizonyítvány alapján — kedvezésben részesülnek. Azon tanulók, akik a polgári iskolából a gimnázium magasabb osztályába óhajtanak átlépni, *latin nyelvi tanfolyamra* iratkozhatnak be. Tandij egész évre 30 korona, mely harmadévi részletekben is fizethető. Bármely megkeresésre azonnal ad kimerítő választ az iskola tulajdonosa *Deák István*, igazgató.

10 koronát takarít meg mindenki, aki öltönyt a **REICH ADOLF** férfi-szabónál Nagymihályon készítteti. Mérték után legnagyobb választék hazai és külföldi valódi gajpuzsövetekben. Legujabb divatu szabás.

Felelős szerkesztő: **Dr. KALLAI JÓZSEF.**

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A nagymihályi kir. jbirósági épületnél és fogháznál szükségessé vált helyreállítási és átalakítási munkálatok biztosítására **folyó évi augusztus hó 21-én d. e. 9 órakor a kir. törvényszék elnökének hivatalos helyiségében nyilvános írásbeli verseny tárgyalás** fog tartatni.

Bővebb adatok a városházán kifüggesztett verseny tárgyalási hirdetményből tudhatók meg.

Városi előjáróság.

Pályázati hirdetés.

A nagymihályi polgári leányiskolánál két tanítónői állás töltendő be. Okl. matematikusok és azon okl. nyelvészek, kik a német nyelvet is taníthatják, okmánymásolataikkal felszerelt ajánlataikat **folyó évi augusztus hó 20-áig** küldjék be az igazgató-ságához. Az állás nyugdíjképes és **augusztus hó 30-án** elfoglalandó.

Nagymihály, 1913. július 22.

Deák István
igazgató.

Műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

géplakatos műhelyemet az *Andrássy Dénes-utca 11. szám* alá (a szolgabírói hivattal szemben) helyeztem át.

Ellvállalok mindenféle **gépjavításokat, vasablakok, vasajtók és sirkerítések** készítését a legutányosabb árak mellett.

Raktáron tartok mindenféle **sirkeresztet** óriási választékban.

Továbbá elvállalok **kutfurásokat** 20 cm.-től egész 100 cm. nagyságu furókkal jótállás mellett.

A n. é. közönség pártfogásáért esd

Novakószky Lajos.

540—1913. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pesti VII. ker. kir. jbiróság 1913. évi Sp. V. 664. sz. végzése következtében *Dr. Brügler Miksa* ügyvéd által képviselt *Glaser Miksa* javára 120 K 32 f s jár. erejéig 1913. május hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 405 K — f becsült következő ingóságok u. m. butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagymihályi kir. jbiróság 1913. évi V. 36/2 számú végzése folytán 120 K 32 f tőkekövetelés, ennek 1911. évi márc. hó 5-től járó 5% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódj és eddig összesen 80 K 50 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Nagymihályban alperes lakásán leendő megtartására **1913. évi augusztus hó 19-ik napjának** d. e. 8 óraja határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Nagymihály, 1913. július 30.

Fodor József, kir. bir. végrehajtó.

702—1913. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a wieni cs. és kir. jbiróságnak 1913. évi C. XVI. 851. sz. végzése követk. *Dr. Brügler Miksa* ügyvéd által képviselt *Charles Heidsick* javára 434 K s jár. erejéig 1913. évi július 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1020 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. butorok, italok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagymihályi kir. járás-róság 1913. évi V. 433 számú végzése folytán 434 kor. tőkekövetelés 6% kamatai $\frac{1}{3}\%$ váltódj és eddig összesen 65 K 80 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Nagymihályban alperes lakásán leendő megtartására **1913. évi augusztus hó 19-ik napj.** d. e. 9 óraja határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellet a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságok mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Nagymihály, 1913. július 30.

Fodor József kir. bir. végrehajtó.

511—1913. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bródi cs. és kir. járásbíróiságnak 1912. évi P. 1027 számú végzése következtében *Dr. Holló Zoltán* ügyvéd által képviselt *Szlovéniai fa kitermelő* javára 250 K s járulékaik erejéig 1913. évi augusztus 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 680 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagymihályi kir. járásbíró-ság 1913. évi V. 194 számú végzése folytán 250 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi december hó 15. napjától járó 6% kamatai $\frac{1}{3}\%$ váltódj és eddig összesen 58 K 70 fill.-ben bíróilag már megállapított költs. er. N.-Mihályban alperes üzletben leendő megtartására **1913. évi augusztus hó 21-ik napjának** délutáni 2 óraja határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Nagymihály, 1913. július 30.

Fodor József, kir. bir. végrehajtó.

NESTLÉ FÉLE
régbevált GYERMEKLISZT
a legjobb és legolcsóbb
DOBOZA K 1.50 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS ORVOSIÁRÁBAN
Próbadobozt ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wen. I. Biberstr. 199

LÁNDAI JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS
IRÓSZER-RAKTÁR

KÖNYVNYOMDA ÉS
KÖNYVKÖTÉSZET

A „FELSŐ-ZEMPLÉN“ POLITIKAI HIRLAP KIADÓHIVATALA

TELEFON 8. SZ.

NAGYMIHÁLY.

TELEFON 8. SZ.

Mindennemü nyomtatványok, u. m. községi-, ügyvédi-, köz- és körjegyzői hivatalos, továbbá takarékpénztári és egyéb intézeteknél szükségelt nyomtatványok, báli és lakadalmi meghívók, táblázatok, gyászlapok, névjegyek, egyházi-, iskolai- és uradalmi nyomtatványok, falragaszok, stb. stb. a legrövidebb idő alatt pontosan készítettnek.

Főtörekvésem, hogy a nálam megrendelt nyomtatvány, legyen az bár a legegyszerűbb célra szolgáló is, tiszta, hibátlan, tetszetős és pontos kiállításban kerüljön ki a sajtó alól.

ETERNIT

Elárusítóhely Nagymihály és környéke részére:
BRÜGLER LAJOS.

A kassai iparművészeti kiállításon
állami nagy aranyéremmel kitüntetve.
Kassai butorkészítő iparosok
ÁRUCSARNOK SZÖVETKEZETE.
Mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja
KASSA, FŐ-UTCA 10. SZ. I. EMELET.
Állandó butorkiállítás.

Hársfalva gyógyfürdő

klimatikus gyógyhely

Vasuti állomás, Posta- és távirada, 230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett. **Fürdőideny május 1-től szeptember 30-ig.** Gyönyörű fekvés, ózidos hársfa- és fenyőerdők. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz-gyógyintézet, sós- és fenyő belégzőtermek (Inhalatorium), savanyuvizes és vasas ásványvíz-fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitérő vendéglők. **Gyógyvize kitérő hatású** tüdőbajok, malária (mocsárláz), gégehörg- és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyaghurut specifus a görvélyes csont bántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migräne, histéria, szédülés, nehéz légzés, hidochondria, vérbajok, kőszvény, görvély, bujakór, delirium trem potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál. Részletesebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság. **Hársfalva (Beregmege.)**

DZSUPPA ISTVÁN

ELSŐRANGU URI- és NŐI CIPÉSZ
NAGYMIHÁLY., Kazinczy-utca 7. szám. (Henzelmann-féle ház.)

Készít mérték szerint
URI- és NŐI CIPÓKET
angol, francia és magyar modell szerint.

Fájós lábakra és lúdtalpakra nagy gondot fordítok. — Kizárólag csak kézi munka.

Sürgős rendelések 24 óra alatt készülnek.

A n. é. közönség pártfogását kéri

Dzsuppa István
uri- és női cipész.

**KOLLARIT-
BÖRLEMEZ** RUGANYOS VIHAR-
BIZTOS ÉS IDÓTÁLLÓ
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

**KOLLARIT-
BÖRLEMEZ**

kaucsu k kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez.

A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.

Régi zsindeletetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Nagymihályon kapható:
LÖFFLER NOA vaskereskedőnél.